

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia listopada 2009 r.

**Pan
Jan Łaksa
Burmistrz Miasta i Gminy Wolbrom
ul. Krakowska 1
32 -340 Wolbrom**

*P/09/142
LKR-410-20-04/2009*

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła kontrolę realizacji postanowień ustawy o repatriacji (Dz. U. z 2004 r., Nr 53, poz. 532 ze zm.) przez organy administracji rządowej i samorządowej na terenie województwa małopolskiego w latach 2004 – 2008.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przekazuje Panu Burmistrzowi stosownie do art. 60 ustawy o NIK w związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 15 października 2009 r., oraz omówione na naradzie pokontrolnej w dniu 27 października 2009 r.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu Miasta i Gminy Wolbrom w zakresie realizacji postanowień ustawy o repatriacji w latach 2004 – 2008, pomimo stwierdzonych uchybień związanych z formalnym przekazaniem lokali mieszkalnych repatriantom.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. NIK pozytywnie ocenia zaproszenie przez Gminę i osiedlenie na swoim terenie dwóch niewskazanych imiennie rodzin repatriantów. W odpowiedzi na apel Starosty Olkuskiego, w dniu 26 sierpnia 2005 r. Rada Miejska (Rada) podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia w ramach repatriacji na teren Gminy dwóch rodzin polskiego

pochodzenia zza wschodniej granicy. W uchwale nie wskazano lokalu mieszkalnego, o czym stanowi art. 12 ust. 3 ustawy o repatriacji, natomiast zawarto wymagane ww. ustawą zobowiązanie do zapewnienia każdej rodzinie lokalu mieszkalnego (zawarcie umowy najmu na czas nieokreślony) oraz zapewnienie zatrudnienia na co najmniej rok jednej osobie z rodziny. Lokale mieszkalne zostały wskazane w późniejszych dokumentach (ankieta, porozumienie zawarte w dniu 29 maja 2006 r. z Wojewodą Małopolskim), a wykorzystanie pustych pomieszczeń w budynku nieczynnej szkoły w Lgocie Wielkiej oraz dotacji z budżetu państwa kwocie 225.000 zł na remont tych pomieszczeń świadczy o gospodarnym działaniu Gminy.

2. W ocenie NIK Gmina dołożyła starań aby zapewnić repatriantom pomoc i ułatwić osiedlenie się w Ojczyźnie. W formie darowizny od mieszkańców Gminy repatriantom zapewniono podstawowe wyposażenie mieszkań, dostarczenie artykułów spożywczych oraz drobną pomoc finansową. Dodatkowo, przez 12 miesięcy po przyjeździe rodzin nie pobierano od repatriantów czynszu oraz opłat za media (opłaty za energię elektryczną, gaz ziemny oraz wodę wyniosły w 2008 r. 5.250 zł, a łącznie w latach 2008 – 2009 opłaty te wyniosły 13.136 zł). Ponadto MOPS udzielił jednej osobie pomocy w uzyskaniu świadczeń zdrowotnych w początkowym okresie pobytu a obu rodzinom repatriantów udzielono pomocy w formie zasiłków celowych w łącznej wysokości 3.587 zł. Zasiłki zostały przeznaczone na dożywianie w szkole, zakup odzieży i artykułów żywnościowych, tłumaczenie dokumentów, opłaty „związane ze sprawami urzędowymi”.
3. NIK pozytywnie ocenia zapewnienie zatrudnienia repatriantom oraz pomocy finansowej udzielonej w pierwszym okresie po przyjeździe jednakże wskazuje, że udzielana pomoc nie została poprzedzona uchwałą Rady w sprawie przyznawania pomocy¹, o której mowa w art. 20 ustawy o repatriacji, a Burmistrz nie występował z inicjatywą w celu podjęcia takiej uchwały. NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Pana Burmistrza, że zarówno uchwała Rady jak i porozumienie zawarte z Wojewodą Małopolskim w sprawie zaproszenia nieimiennych rodzin repatriantów zobowiązywały Gminę „jedynie do przygotowania lokali mieszkalnych i zapewnienia zatrudnienia dla jednej osoby z rodziny repatriantów”, co zostało przez Gminę zrealizowane, a ponadto Burmistrz nie został zapoznany z interpretacją zapisu art. 21

¹ Art. 20. Formy, wysokość i tryb przyznawania pomocy dla repatrianta i członków najbliższej rodziny repatrianta przez jednostki samorządu terytorialnego określają organy stanowiące tych jednostek.

ustawy o repatriacji zawartej w stanowisku Dyrektora Departamentu Repatriacji i Obywatelstwa Urzędu ds. Repatriacji i Cudzoziemców (pismo Nr DRO I/510k – 270/2004/TJ z dnia 23 września 2004 r.), które zalecało zapewnienie repatriantom lokalu mieszkalnego wyposażonego w niezbędne sprzęty (meble, AGD, drobne wyposażenie, pościel itp.).

4. W Gminie nie zostały ustalone procedury postępowania w sprawie repatriantów a zadania ich dotyczące były realizowane przez różne wydziały/jednostki Gminy, co zdaniem NIK mogło mieć wpływ na niewykorzystanie przez repatriantów wszystkich możliwości uzyskania pomocy publicznej jakie dają obecnie obowiązujące przepisy, tj. np. uzyskania środków na remont/adaptację lokali, aktywizację zawodową lub uzyskanie dodatku mieszkaniowego.
5. NIK pozytywnie ocenia finansowanie przez Gminę dodatkowych lekcji dziecku repatrianta objętemu obowiązkiem szkolnym, w wymiarze 5 godzin tygodniowo. Lekcje te zostały zorganizowane na wniosek Dyrektora Zespołu Szkół, a koszty dodatkowych zajęć w kwocie 3.488 zł poniosła Gmina.
6. Negatywne uwagi NIK budzi brak rzetelności w ustaleniu powierzchni użytkowej przekazanych repatriantom mieszkań, co skutkowało m.in. niepodpisaniem, do czasu zakończenia niniejszej kontroli NIK, umowy najmu z jednym z repatriantów. Powierzchnia jednego z mieszkań została komisyjnie zmierzona dopiero w trakcie niniejszej kontroli NIK, tj. ponad rok od zasiedlenia lokali a ponad dwa lata od daty odbioru mieszkań (luty 2007 r.) przez komisję MUW, oceniającą wykorzystanie dotacji na przygotowanie mieszkań dla repatriantów. Pomiar powierzchni nie został zweryfikowany, pomimo że występowały różnice w powierzchni lokali wskazanej w kolejnych dokumentach, tj.: dokumentacji lokali przekazanej do MZGKiM², ankietach przekazanych do MUW, Porozumieniu z Wojewodą Małopolskim w sprawie udzielenia dotacji celowej, kolejnych przydziałach lokali oraz umowach najmu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) Dokonanie stosownych zmian w sporządzonych dla obu rodzin przydziałach lokali mieszkalnych, umowach najmu oraz rozliczeniach czynszu na podstawie przeprowadzonej weryfikacji powierzchni obu mieszkań przydzielonych rodzinom repatriantów.

² Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

- 2) Wskazanie repatriantom możliwości wykorzystania przysługującej im w okresie adaptacyjnym pomocy z rezerwy celowej budżetu Państwa, z której dotychczas nie skorzystali (np. uzyskanie środków na remont, podniesienie kwalifikacji i in.).

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się o przedstawienie przez Pana Burmistrza w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Akta kontroli.